

Sygn. akt I C 909/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2020 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Gradowska-Okrój

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2020 roku w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) W. Dzielnica B.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddała powództwo jako oczywiście bezzasadne;
2. zasądza od Miasta S. W. Dzielnica B. na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie 4.214 (cztery tysiące dwieście czternaście) zł tytułem opłaty od pozwu;
3. zasądza od Miasta S. W. Dzielnica B. na rzecz (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Agnieszka Gradowska-Okrój

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

UZASADNIENIE

do wyroku z dnia 11 września 2020 roku

Powód (...) W. dzielnica B. pozwem z dnia 16 sierpnia 2019 r. (data stempla) o zasądzenie od pozwanego (...) S.A. kwoty 84.277,05 zł (68.517,93 zł +15.759,12 zł VAT 23%) za okres od dnia 09.05.2013 r. do dnia 31.08.2014 r. za bezumowne użytkowanie gruntów stanowiących własność (...) W. położonych przy ulicy; (...) oznaczonych jako działki ewidencyjne nr (...) z obrębem (...) o powierzchni łącznej 894 m², przy ulicy (...) oznaczonych jako działki ewidencyjne nr (...) z obrębem (...) o powierzchni łącznej 1556 m², przy ulicy (...) oznaczonych jako działki ewidencyjne nr (...) z obrębem (...) o łącznej powierzchni 1942m² oraz przy ulicy (...) oznaczonych jako działki ewidencyjne (...) z obrębem (...) o łącznej powierzchni 7087m² wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 22.10.2014 r. r. do dnia zapłaty. Nadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając roszczenie pozwu powód wskazał, że domaga się zapłaty z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości położonych przy ulicy (...), przy ulicy (...), przy ulicy (...) za okres od dnia 9 maja 2013 r. do dnia 31 sierpnia 2014 r. Powód podniósł również, że jego roszczenie nie zostało przedawnione, bowiem wniesienie przez niego pozwu w tożsamej sprawie (sygn. akt I C 510/16) stanowiło przerwanie biegu przedawnienia.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości bez rozpatrywania pozostałych kwestii merytorycznych podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia powoda w całości oraz zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych. Jednocześnie z daleko posuniętej ostrożności, na wypadek nieuwzględnienia zarzutu przedawnienia, pozwany zakwestionował powództwo merytorycznie i wniósł o jego oddalenie.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że roszczenie objęte powództwem wytoczonym przez powoda jest przedawnione w stosunku do roszczeń wymagalnych w 2013 r. odpowiednio z końcem 2016 r. oraz dla roszczeń wymagalnych w 2014 r. z końcem 2017 r. Tym samym w ocenie pozwanego powód wytaczając powództwo w sierpniu 2019 r. Uczynił to po upływie trzyletniego terminu przedawnienia, a twierdzenia powoda, że doszło do przerwania biegu przedawnienia terminu są błędne. Pozwany podniósł, że pozwem wytoczonym w 2016 r. powód nie przerwał biegu przedawnienia, bowiem wniesione zostało ono przez Skarb Państwa nie zaś przez (...) W., a mimo sprostowania oznaczenia powoda w toku postępowania nie doszło do przekształcenia strony, bowiem stanowiłoby to obejście właściwych w tej mierze przepisów. W związku z powyższym (...) W. nie było nigdy stroną procesu, a postanowieniem z dnia 13 marca 2019 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2019 r. sprawy z powództwa Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezydenta (...) W. uchylił wyrok z dnia 29 listopada 2017 r. wydany przez Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie i umorzył postępowanie w sprawie w stosunku do (...) W.. Kwestionując merytorycznie powództwo i wnosząc o jego oddalenie pozwany wskazał, że powód nie udowodnił wysokości swojego roszczenia i podstaw jego dochodzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Skarb Państwa - Prezydent (...) W. wniósł w 2016 r. o zasądzenie od (...) S. A. w W. kwoty 84.277,05 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22 października 2014 r. do dnia zapłaty z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości położonych przy ulicy (...), przy ulicy (...), przy ulicy (...). W odpowiedzi na pozew pozwany w dniu 6 lipca 2016 r. wniósł o oddalenie powództwa oznaczając w niej jako powoda Skarb Państwa - Prezydent (...) W.. Pismem z dnia 4 lipca 2016 r. powód oświadczył, że prostuje omyłkowe oznaczenie strony powodowej w ten sposób, że w miejsce Skarbu Państwa - Prezydenta (...) W. oznacza (...) W.. Pozwany zakwestionował zmianę oznaczenia strony powodowej podnosząc, że zmiana taka powinna być dokonana wyłącznie w trybie art. 196 k.p.c. tj. poprzez zawiadomienie przez sąd z inicjatywy powoda podmiotu właściwego, który powinien występować w sprawie w charakterze powoda i który z chwilą otrzymania takiego zawiadomienia może wstąpić do sprawy w charakterze powoda obok dotychczasowej strony powodowej. Wyrokiem z dnia 29 listopada 2017 r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zasądził od (...) S.A. w W. na rzecz (...) W. kwotę 84.277,05 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 22 października 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i dalszymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 15.411 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, a także nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie kwotę 156,10 złotych tytułem kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację wniosła strona pozwana zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania za obie instancje. Powód wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny w Warszawie uznając apelację za zasadną, a zaskarżony wyrok jako nieodpowiadający prawu postanowieniem z 13 marca 2019 r. (Sygn. Akt. V ACa 50/18) uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie w sprawie w stosunku do (...) W. oddalając jednocześnie wniosek pozwanego o zwrot od powodów kosztów postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny zważył, iż pomiędzy Skarbem Państwa - Prezydentem (...) W. a (...) W. nie

zachodzi tożsamość podmiotowa, zatem sprostowanie oznaczenia strony podmiotowej już po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu było niedopuszczalne.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na oddalenie, jako oczywiście bezzasadne.

Stosownie do treści art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. W § 2 tego przepisu wskazano, iż po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. Przedawnieniu ulegają zatem tylko roszczenia cywilnoprawne o charakterze majątkowym. Roszczenia majątkowe to te, które uwarunkowane są celem i interesem majątkowym danej osoby (podmiotu) i zmierzają do zaspokojenia tego interesu.

Zgodnie natomiast z art. 118 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 9 lipca 2018 r., jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Podstawowym skutkiem przedawnienia jest powstanie po stronie dłużnika uprawnienia do uchylenia się od zaspokojenia roszczenia, co uczyniła strona pozwana. Jest to prawo podmiotowe kształtujące, przysługujące stronie, przeciwko której przysługuje roszczenie, a oświadczenie o podniesieniu zarzutu przedawnienia ma charakter czynności jednostronnej kształtującej prawo (wyrok SN z 19.03.1997 r., II CKN 46/97, OSNC 1996, nr 10, poz. 143).

Niewątpliwie zgłoszone przez powoda roszczenie z tytułu zapłaty za bezumowne użytkowanie jest roszczeniem o świadczenie okresowe. Przedawnienie roszczeń z tego tytułu następuje po upływie 3 lat. Powód domagał się zapłaty należności za okres od 9 maja 2013 r. do 31 sierpnia 2014 r. Stosownie do art. 120 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, przy czym wymagalność roszczenia utożsamiana jest z chwilą, z której upływem wierzyciel może skutecznie domagać się od dłużnika spełnienia świadczenia. W związku z powyższym roszczenia wymagalne w 2013 roku uległy przedawnieniu odpowiednio z końcem 2016 roku, natomiast roszczenia wymagalne w 2014 roku uległy przedawnieniu z końcem 2017 roku.

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w uzasadnieniu postanowienia z dnia 19 marca 2019 roku uchylającego zaskarżony wyrok w sprawie I C 510/16 i umarzającego postępowanie w sprawie w stosunku do (...) W. pomiędzy Skarbem Państwa – Prezydentem (...) W., a (...) W. nie zachodzi tożsamość podmiotowa. Zatem sprostowanie oznaczenia strony powodowej już po doręczeniu pozwanej odpisu pozwu, w ten sposób, iż zamiast Skarbu Państwa – Prezydenta (...) W. wskazano (...) W. było niedopuszczalne. Co należy również istotnie wskazać, na postawiony przez pozwaną zarzut, iż dokonanie sprostowania strony powodowej w taki sposób, jak uczyniono to w niniejszej sprawie, jest niedopuszczalne, nie złożył wniosku o zawiadomienie (...) W., o jakim mowa w art. 196 § 1 k.p.c.

W sprawie I C 510/16 oznaczenie polegało na wskazaniu nowego podmiotu prawa cywilnego, albowiem pierwotne oznaczenie podmiotu było precyzyjne i nie wymagało uściślenia (bowiem jedynie to jest możliwe do dokonania w toku procesu i nie prowadzi do zmian po stronie podmiotowej). Przytaczając już wskazane w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego w Warszawie „należy bowiem odróżnić niewłaściwe oznaczenie strony od niewłaściwego doboru podmiotów procesu – jedynie to pierwsze pozwala na dopuszczalne uzupełnienie lub konkretyzację (lecz nie na zmianę) pierwotnego oznaczenia strony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2000 r., sygn. I CKN 748/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2003 r., sygn. II CKN 1422/00, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2004 r. sygn. I CK 342/03, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2004 r., sygn. V CK 472/03, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2005 r., II CK 718/04). W trybie sprostowania oznaczenia strony nie może zaś dochodzić do podmiotowego przekształcenia procesu, z obejściem właściwych w tej mierze przepisów art. 194-198 k.p.c. (orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 13 stycznia 1964 r., sygn. II CR 194/63, z dnia 26 kwietnia

1995 r., sygn. III CZP 53/95, z dnia 18 czerwca 1998 r., sygn. II CKN 817/97, z dnia 9 sierpnia 2000 r., I CKN 749/00, z dnia 10 grudnia 2001 r., sygn. I PZ 93/01”.

Zgodnie z art. 123 § 1 bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje oraz przez wszczęcie mediacji. Argumenty te podnosił w pozwie również powód. O ile twierdzenia powoda w zakresie przesłanek przerywania biegu przedawnienia są prawidłowe, o tyle sam powód nie odnosi się już bezpośrednio do błędnego oznaczenia strony powodowej, które czyni podjęte przez nią działania niemającymi wpływu na bieg terminu przedawnienia roszczenia (...) W. przeciwko (...). Skoro ustalone zostało już w toku postępowania apelacyjnego w sprawie I C 510/16, że nie jest dopuszczalna zmiana strony podmiotowej, to nie można uznać, że (...) W. podjęło czynności zmierzających do dochodzenia roszczenia, albowiem nie występowało formalnie w tym postępowaniu, a terminem wystąpienia z roszczeniem jest data wniesienia pozwu w niniejszej sprawie.

Pozew został w niniejszej sprawie wniesiony w dniu 14 sierpnia 2019 roku, a więc wówczas gdy roszczenia za okres dochodzony pozvem były już przedawnione. Trzeba także podkreślić, że to na powodzie ciążył obowiązek wykazania okoliczności uzasadniających zasadność dochodzonego roszczenia (art. 6 k.c.). Powód w żaden sposób nie wykazał, iż skutecznie może dochodzić roszczenia przed sądem. Strona powodowa nie wykazała skutecznego przerywania w biegu przedawnienia, czy też okoliczności powodujące jego zawieszenie. Niezasadne było przytaczanie przez powoda w pismach procesowych stanowiska Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie w wydanym w sprawie I C 510/16 wyroku, bowiem został on uchylony tym samym stracił swoją moc.

W ocenie Sądu nietrafny był również zarzut pozwanego o naruszenie przez powoda zasad współzycia społecznego i naruszenie prawa poprzez żądanie od pozwanego wynagrodzenia za bezumowne korzystanie. Zarzut nadużycia prawa podmiotowego odnosi się do sposobu wykonywania tego prawa. Z natury rzeczy należy więc przede wszystkim ocenić zachowanie się uprawnionego. Nie jest zatem dopuszczalne stosowanie art. 5 bez dokonania takiej oceny, lecz z uwzględnieniem wyłącznie sytuacji drugiej strony (zob. wyr. SN z 8.8.1997 r., II CKN 243/97). Ciężar dowodu w zakresie pozwalającym na zakwalifikowanie określonego zachowania się jako nadużycia prawa obciąża tego, kto zarzuca drugiemu naruszenie zasad współzycia społecznego. Strona pozwana nie wykazała zasadności swojego zarzutu w toku postępowania. W związku z powyższym po analizie Sąd nie uwzględnił zarzutu pozwanego wobec powoda.

Skoro zatem został podniesiony przez stronę skutecznie zarzut przedawnienia, Sąd oddalił powództwo jako bezzasadne, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji orzeczenia. Przedawnienie należności głównej spowodowało bowiem także przedawnienie się związanych z nią należności ubocznych, jakim były odsetki za opóźnienie. Sąd może oddalić powództwo na posiedzeniu niejawnym, nie doręczając pozwu osobie wskazanej jako pozwany ani nie rozpoznając wniosków złożonych wraz z pozvem.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt 2 i 3 wyroku. Powód jest stroną przegrywającą, zatem - co do samej zasady - należało pobrać od niego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie kwotę 4.214 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu. Na podstawie art. 98 k.p.c. §1 strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Mając na uwadze powyższe, sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Agnieszka Gradowska – Okrój

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)